

Davi ob treh je bil sprejet mestni proračun

Snoči ob petih popoldne se je začela v veliki dvorani magistrata proračunska razprava o ljubljanskem mestnem proračunu. Otvoril in vodil je razpravo mestni župan g. dr. Jure Adlešič, ki je v svojem predsedstvenem poročilu obošodil znano gnušno dejanje v narodni skupščini ter občinski svet obvestil, da je poslal predsedniku vlade brzjavko, v kateri je čestital na srečnem izteku dogodka. Občinski odborniki so vzeli ta del poročila kakor tudi ostala izvajanja župana z odobravljanim na znanje.

Besedilo je nato dobil referent za proračun g. dr. Milan Korun, načelnik finančnega odseka obč. sveta. Najprej je obrazložil razmerje občine do države in državnih ustanov, pri čemer je ugotovil, da država in njene ustanove svojih obveznosti nasproti občini ne izpolnjujejo, da pa mora občina stodostotno izpolnjevati vse obvezbe do države in njenim ustanovanjem. Poleg tega neprastano naraščajo dajatve, ki jih država predpisuje občini, kar je razvidno posebno iz sledče tabele:

Leta 1928 so znašale dajatve 1.5 milij. Din. leta 1929 skoraj 2 milij. Din. leta 1930 3 milij. Din. leta 1931 4.4 milij. Din. leta 1932 3.6 milij. Din. leta 1933 3 milij. Din. leta 1934 3.8 milij. Din. leta 1935 5 milij. Din. leta 1936 pa kar 8 milij. Din.

Pod paragrafom

Ostro je nato obošodil dr. Korun način, kako so upravljale občino dosedanje občinske uprave. Tako so proračune uravnovešale formalno, mesto realno. Sploh je prejšnja obč. uprava vodila finančno politiko, ki jo lahko imenujemo finančno politiko volitev. »Uprava je vedno pričakovala, da bo prišlo do volitev, posebno potem, ko je prišel novi zakon. Obč. uprava je popuščala s tem, da je znova bremena, občinske finance pa so trpele zaradi tega škoda, ki jo moramo mi sedaj, dasi prisiljeni in dasi nam je neljubo, popravljati.«

Dasi je občinska uprava v proračunu sama priznala, da je bil prizadejan mestnim financiam hid udarec zaradi uvedenih anuitet pri cestni železnici, se mestna uprava v istem proračunskem poročilu hvali, da je znala celo vrsto davščin. »Lahko si mislimo, kakšna more biti uprava, če občina sama priznava, da ji je prizadejan nov udarec, na drugi strani pa se baha, da je znala trošarine. To je storila bivša uprava samo zaradi tega, da se prikupi davkoplăcevalcu. Mi moramo to davkoplăcevalcem javno povedati, da vidijo, kdo je kriv v zvišanju mestnih bremen ter apeliramo na davkoplăcevalce, da dajo občini, kar ji gre.«

Nato je dr. Kuran navedel številne, najbolj drastične primere, kako je prejšnja uprava gospodarila. Uporabljala je zneske za namene, za katere niso bili namenjeni, ko pa jih eilo treba izvrševali proračuna dela in ko ni bilo denarja, je segala po vseh mogočih sredstvih, po katerih ne bi smela. Dotaknila se je celo rezervnega fonda, kar spada naravnost pod kazenski zakon.

V nadalnjem je razložil najvažnejše točke proračuna, med njimi je zlasti opravil znižanje prejemkov mestnim uslužbencem in delavcem ter poddaril, da so se bremena mestne občine po inkorporaciji okoliških občin zvišala za 5.6 milijonov, dočim smo dohodki zvišani le za 3.8 milijona Din.

Govor dr. Koruna je trajal dober dve uri in ta je občinski svet sprejel z velikim odobravljanim.

K debati se je nato javilo petnajst govornikov.

Veselost med debato

Kot prvi je govoril nato prof. Jarc, čivsi župan. Ze takoj od začetka njegovega govorja, ko je ugotovil, da pri prejšnjem proračunu ni sodeloval, ker je bil bolan, je nastala v dvorani precejšnja veselost. Člani obč. sveta so govornika prekinjali z dovitnjimi opazkami, tako da je bilo v dvorani tudi male zabave. Prof. Jarc pa je svoj govor kar nadaljeval; med drugim je dejal: »Lansko leto je Javiti obljubil za eno milijardo investicij... Likar mi vpade v besedo in reče: »In Vi ste verjeli?« Jasno, da je pri takih prilikah nastal v dvorani bučen smeh. Nato je prof. Jarc govoril, kako vsaka stranka izkoristi politično konjunkturo, kako so bili dohodki v prejšnjih proračunih manjši zato, ker so se bližale volitve, kakt pa sedaj JRZ povisuje davke, ker pa mora tako delati. Ko so med njegovim, sicer precej zabavnim govorom, nekateri protestirali, jih je Jarc takoj skušal pomiriti. Prof. Jarc je se naprej govoril nekaj o politiki in politiziranju, prečital nekaj predlogov in jih dal županu, oziroma dr. Korunu.

Dve pasivni kritiki

Drugi je dobil besedilo bivši socialist Kralj. Ta je takoj v začetku poudaril, da bo glasoval proti proračunu; govoril je o nekem ljubezenskem razmerju med JNS in SLS, vendar tako, da menda nikdo ni razumel, kaj misli; pa vendar je priziral proračun, ni pa povedal nič bistvenega, kako naj bi bil proračun ustavljen in kako si predstavlja ozdravljenje tako zavojenega občinskega gospodarstva. Tudi naslednji govornik Likar je dejal, da bo glasoval proti ter je zlasti kritiziral socialno skrbstvo. Med drugim je dejal, da se je začela štednja, tudi pri prehranjevanju otrok v zavetiščih. Furija štednje tudi tem otrokom ni prizanesla. Župan dr. Adlešič: »Se novo zavetišče smo otvorili.«

Naslednji govornik je bil šol. in sp. v. p. Josip Wester, ki je kot človek, nevezan na kakršnokoli politično ali strankarsko plat izjavil, da bo glasoval za proračun, če dobi dovoljno pojasnila na nekatera vprašanja, ki jih je nato stavljal. Izrašča na pr.: Kaj je s postavko o reaktivaciji dr. Fuxa in Virantove. Posebno glede dr. Fuxa, ki je kakor znano poslanec, bi rad vedel, ali je reaktivacija že sedaj aktualna.

Ob deseti uri je župan dr. Adlešič sejo prekinil za tričetrt ure.

Še dva proti

Ko se je seja ob 10 zvečer nadaljevala, je prvi govoril dr. Joža Bohinjec. Kritiziral je proračun na dolgo in široko, grajal posamezne postavke, ni pa pokazal da je resno bilko, kako bi se dalo zavojeno mestno gospodarstvo ozdraviti. Občinski svetnik Soos je mnenja, da bi se za sanacijo gospodarstva bilo treba poslužiti nepremičnim ali pa bi bilo treba seči po kakem dolgoročnem posojilu. Tako dr. Bohinjec kakor Soos sta izjavila, da bosta glasovala proti proračunu.

Za Delavski azil

Obč. svetnik Rudolf Smers je poudaril, da se mora občina, dasi je neljubo, poslužiti za sanacijo gospodarstva najpopularnejših sredstev, t. j. znižanja prejemkov in zvišanja davščin. Nato je občinski govoril o Delavskemu domu, češ da se z zgraditvijo Delavskega doma socialno vprašanje Ljubljane ni premaknilo niti za las. Korist za delavca bi imel samo delavski azil.

Obč. svetnik Cerne Josip je peldiral za to, da se zniža trošarina vsaj za tiste pridelke, ki prihaja iz prve roke.

Dr. Ravnhar — dr. Korun

Nato je dr. Ravnhar v daljšem govoru skušal braniti poslovanje prejšnje občinske uprave. Obnavaval je očitke, ki so padli pri seji, od primera do primera ter dokazoval pravilnost postopanja prejšnje uprave.

To je doalo povod dr. Korunu, da je repliciral na dr. Ravnharjeve trditve in zavračal njegove trditve. Ponovno je postavil ugotovitev, da je prejšnja uprava vodila volilno politiko. Nato je zopet vstal dr. Ravnhar in kratko odgovoril dr. Korunu glede zgradbe trgovske akademije in tlakovanja test.

Ostali govorniki

so se nato vrstili drug za drugim ter vsi obravnavali proračun posebno s stališča sanacije zavojenega mestnega gospodarstva.

Peter Klinar je poudaril, da je naša javnost sprejela novo občinsko upravo s simpatijami, da je pa nad proračunom razočarana. Tak proračun je sicer posledica dosedanjega gospodarstva, vendar ne bo glasoval za.

Musar je ostro obošodil dosedanje gospodarstvo ter zateval, naj se izvede revizija in kritice poklicne na odgovor. Obširno govoril nato o Vajenškem domu ter je za to, da se Vajenški dom osnuje v zgradbi v Kersnikovi ulici in se opusti v Šentpetrski vojašnici. Nato govoril o klavnicu, za katere zahteva, da se napravi plot. Za trg zahteva tržnega nadzornika, ki bo poklicen veterinar. Posebno poglavje tvorijo tržni prostori in red na trgu. Za Mahrovo hišo imamo kolibe, kjer shranjujemo klopi in košare, s katerimi se potem na trgu prodaja razna živila. V istem prostoru pa ima svojo shrambo tudi cestni odbor in shranjuje tam vozičke, v katerih pobirajo delavci po mestnih ulicah odpadke. Vozički za odpadke in pa košare za živila se torej shranjujev v enem in istem prostoru. Pledira potem še za raznega tlakovalna dela in za zgraditev delavskega azila.

Salehar je govoril o poklicni in reševalni posloj. Treba je osnovati v mestu postaje, ki bodo sprejemale ponesrečence, kadar jih prenapolnila bolnišnica odklanja. Predlagal je: 1. naj se mestni dom prepusti samo gasilem in reševalcem, 2. da se reševalna postaja loči od gasilcev. 3. da se poklicne gasiliske čete izpopolnijo, kakor zahteva zakon, 4. gasiliske čete priključenih občin naj se podpre, da bodo kolikor mogoče udarne.

Ravnatelj Stojc je na primer mestne hiše v Jegličevi hiši dokazal ves absurd dosedanjega gospodarstva. Za to hišo je bilo najeto posojilo 7 milijon dinarjev (pred 9 leti). Cistega dohodka pričaleta 410.000, a je od tega zneska treba odditi se državne davke, vzdruževalino in zavarovalnino. Plačevati pa je treba anuitete v znesku 430.000 Din letno, vzdruževalino okrog 40.000, zavarovalnino 22.000 in osnovnega dayka 20.000 Din. Skupni letni izdatki znašajo torej okrog 500.000 dinarjev.

Oražem iz Mosta je opozoril, da pavšalne kritike na račun priključenih občin niso na mestu. Res so sicer zadolžene, a se je tudi nekaj napravilo. Prosi, naj se v Mostah napravi nekakšna ekspozitura za opravljanje najpotrebnnejših občinsko-pisarniških poslov.

Kozamernik je o gospodarstvu bivše občine Vič navedel neverjetne stvari. Zlasti glede ponavljajočih in kasnejših vrednosti, ki niso sami občini, a se je tudi nekaj napravilo. Prosi, naj se v Mostah napravi nekakšna ekspozitura za opravljanje najpotrebnnejših občinsko-pisarniških poslov.

Fran Stele je opozoril, naj se postavke, ki so namenjene za kulturne svrhe, uporablja res na pravem mestu in da se ne bo dogajalo nasprotno, kakor smo doživeljali zadnja leta. Posebno naj se v redni izplačujev podpore Narodni galeriji, ki je kulturni ponos Ljubljane. Izplačila naj se vrše v rednih primerih obrokih.

Inž. Menejc je izrazil k besedi prof. Jarc, ki se je obregnil ob zavarovalnice. Zato je inž. Menejc obrazložil delovanje zavarovalnic, posebno banke Slavijec, ter zavrnil Jarčevo očitko.

Od tramvaja do avtobusov

Dr. Ažman je nato v izčrpnom poročilu pojasnil zgodovino tramvajske afere: »Tramvaj je bil najprej last zasebne družbe. Leta 1899 je mestna občina s to družbo sklenila pogodbo, v kateri je mestna občina obljubila družbi zgraditev proge od glavnega kolodvora mimo magistrata do dolenskega kolodvora. V smislu te pogodbe bi tramvaj v vsemi napravili, ki jih mora vzdruževati družba v dobrem stanju, presež brezplačno v last mestne občine. Ce bi torej mestna občina čakala, bi dobila čez 50 let dober tramvaj. Bila pa je v pogodbi tudi določba, ki je določala, da sme občina to želesnico že po 25 letih prevzeti pod gotovimi pogoji. Res se je občina odločila junija 1927, da tramvaj prevzame. Spoznamo so tedaj dali tramvaj oceniti. Nek izvedenec iz Zagreba je vse skupaj ocenil na 3 milijone 400.000 Din v pogodbi je bila nato sklenjena na 3.000.000 Din. Bilo je dogovorjeno, da dve tretjini delne prevzame občina, ostalo tretjino pa obdrži družba. Do leta 1940 pa prevzame občina tudi to tretjino delnic.«

Od takrat, ko je občina prevzela dve tretjini delnic, za katere je dala dva milijona, je prenehala vsaksa samostojnost Maloželeških družb. Od tega naprej so odločali o usodi tramvaja občinski očetje. Kmalu po sklenjeni kupčini se je začelo govoriti, da bi bila potrebna razširitev proge. Tedaj je ljubljanska občina razpisala obligacijsko posojilo v znesku 80 milijonov dinarjev. To posojilo je bilo vnovčeno do višine 12 milijonov s pomočjo najzadržljivejših naših denarnih zavodov. Niso pa vedeli, kam z 18 milijoni. Pa so rekli: dati bomo tramvaju, da se posojila znebjijo, tramvaj pa si s tem razširi progo. In točno 18 milijonov nominala so pa do kužu 90 tramvajev za 16.504.000. Ko je enkrat tramvaj to imel, so ti papirji najprej padli na 55%, torej na 13.508.000. In tako je tisto posojilo, ki je bilo vredno v nominalu 18.500.000, bilo prodano za 13.508.000 in od vsega 18 milijonskega nominala je prišlo nazaj v naše kraje le 7 milijonov nominala. Ta papir bo amortiziran do leta 1984, plačati pa bo morala občina seveda nominalne! Takrat je torej naredila Mestna hranilnica celih 2.758.000 Din zgube. To pa se ni krije kot zguba, marveč se je reklo, da je to šlo a kontu in vesticij. In še danes imamo vpisano to postavko med aktivi.

Celo posojilo je bilo vloženo v neki tuji banki. Ko bi morali potem napraviti tramvajsko progno, so začeli misljiti, če ne bi bilo bolje začeti prevažati z avtobusi. Kupili so dva avtobusa za 587.700 Din, ki sta požgala na 100 km, po 45 litrov benzina ter sta imela takoj defekte, čim sta bila močnejše naložena. Drugo leto pa so kupili še tri avtobuse po 265.000 Din in končno še enega za 275.000 Din. tako da so vsi ti avtobusi stali 1.600.000 Din. Ti so potem vozili deloma leta 1929, celo leta 1930 in do 31. maja 1932, ko so prišli na to, da so prevelike izgube.

Obč. svetnik Cerne Josip je peldiral za to, da se zniža trošarina vsaj za tiste pridelke, ki prihaja iz prve roke.

Izgube v vsem tem času so znašale namreč skupaj 1.628.000 Din, če pa pristejemo k temu še kupnino, dobimo številko 2.300.000 Din.

Autobusi in tovorni avtomobili

Od teh avtobusov so potem pet spremenili v tovorne avtomobile, kar je bilo 65.000 Din, enega pa so prodali za 25.000 Din. Tudi te zgube so se vpostavile kot investicije med aktivne postavke, kjer jih najdemo še danes.

Ko so potem gradili progo v Šiško, so porabili še obligacijsko posojilo, in ko je tega zmanjšalo, so najeli nadaljnje posojilo pri Pokojinskem zavodu. Tako je bila končno dograjena leta 1931 proga Šiška-St. Vid. Ko je bilo to delo leta 1931 končano, so prisli na to, da je proga v Ljubljani za nadaljnje vožnje nesposobna in odločili so se za zgraditev krožne proge. — Dejstvo je, da je celta ta tramvajska proga vpisana v knjigah med aktivimi zneskom po 53.000.000 Din.

Sanacija!

Nato je govoril prof. Dermastja, ki je sicer opozoril na težko znosljivost novih bremen, pa je istočasno poudaril, da je sanacija mestnega gospodarstva nujno potrebna. V istem smislu je govoril

tudi dr. Kamušič, ki je resumiral najbolj vidne okolnosti, ki nazorno prikazujejo delo prejšnje občinske uprave. Največja napaka je bila v tem, da so bili sestavljeni fiktivni proračuni, da se niso vpostavljale postavke za obvezne, ki so zapadle in ki so morale biti poravnane. Svoja izvajanja je dr. Kamušič združil v sledišču resolucijo:

Mestni svet skleni, da naproša kr. bansko upravo kot nadzorno oblast:

1. da izvede takoj generalno revizijo gospodarskega poslovanja mestne občine ljubljanske,
2. da ugotovi kritice za nepravilnosti, izvršene v škodo občine,
3. da ugotovi, kdo je povzročil, da so prišle mestne finance v tak položaj,
4. da vse kritice pozove na zakonito odgovornost.

<p

Ljubljana danes

Koledar

Danes, v četrtek, 12. marca: Gregor Vel. Jutri, petek, 13. marca: Nikefor.

Kaj bo danes

Salezijanska prosveta Kodeljevo: ob 20 prostnici večer. Predavanje Josipa Premrova o slovenskih romarjih v Kelmarjan. Skočitične slike. **Alpinistična šola:** ob 20 predava g. dr. Seljakov o vplivu visokogorskega podnebja na človeško telo.

XXII. prostveni večer: bo v petek 13. marca ob 8. uri zvečer v verandni dvorani hotela Union. Na tem večeru nam bo g. prostveni inspektor Ivan Dolenc orisal zanimivosti Mostarja in okolice. Ta je bil dalj časa po službeni patrebi na ondutni gimnaziji. Citateljem »Slovenca« so še v živem spominu pisma iz Mostarja, ki so prišla izpod njegovega peresa. Zato bo predavanje nadve začnimo v ponazorjeni tudi s skočitičnimi slikami. Predprodaja vstopnic Prosvetna zveza, Mikloščeva c. 7. Sedeži 3 Din, stojisci 2, za dijake 1 Din.

Spominska akademija vojnih dobrovoljcev.

Letos poteka dvajset let ko se je zbrala in formirala iz vojnih ujetnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev v Rusiji. Prva dobrovoljska divizija, ki je dokazala s svojim heroizmom v krvavih borbah v Dobrudži trdno in nezlomljivo voljo za osvoboditev in ujedinjenje vseh Jugoslovjanov v lastno državo.

Te dvajsetletnice se bodo spomnili vojni dobrovoljci z nizom prireditv, katerih uvod bo **Spominska akademija**, ki jo priredi Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, dne 17. marca t. l. v veliki dvorani »Zvezde« ob 20. uri.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri.

Cetrtek, 12. marca: Pesem s ceste: Red Četrtek. Opera.

Začetek ob 20. uri.

Cetrtek, 12. marca: Apropos, kaj dela Andula? Red A.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Cetrtek, 12. marca, 12 Anton Dvořák: Američki kvartet v F-duru (plôšče). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13. Najpoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15 Jugoslavanski zvoki (radijski orkester). — 14. Vremensko poročilo, borzni tečaji — 15. Beethovenova ura (radijski orkester). — 18.40 Slovensčina za Slovence (gosp. dr. Rudolf Kolarč). — 19. Napoved časa, objava sporeda, poročila, vremenska napoved, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura: Sokolsko predavanje (iz Belgrada). — 20. Witzenstein: Klavirski koncert (prenos iz Zagreba). — 20.45 Prenos iz Belgrada: Simfonieni koncert orkestra kraljeve garde. Dirigent: M. Dragotin Pokorný. Solist: Emil Hajek. — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15 Slovenske narodne za sonar in alt, pojeta gdje. Stefanija Fratinkova in Vida Rudolfova, spremlja gosp. prof. Marjan Lipovsek. — Konci ob 23.

Drugi programi:

Cetrtek, 12. marca, Belgrad: 20 Beethovenov večer (izvajajo simfonični orkester kraljeve garde). — 22 Radijski orkester. — Zagreb: 20 Koncert enorokega pianista Witzenstein. — 20.45 Preno iz Belgrada. — 22.15 Jazz. — Dunaj: 19.25 Tenor. — 20.05 Dunajski mališki in capella zbor. — 21 Iz Kraňevljetinskih eno-dejank. «Sedem smrtnih grehov». — 22.10 Klavir. — 22.05 Plesna glasba — Budimpešta: 19.40 Killanova igra »Paracelsus«. — 22 Prenos koncerta National Broadcast Company iz Amerike. — 22.35 Plôšče. — Trst-Milan: 17.15 Petje. — 20.35 Buzziehinijska komedija. — 22 Harfa, nato plesna glasba. — Rim-Bar: 17.15 Klavir in petje. — 20.35 Prenos opere. — Praga: 20.05 Orkestralni in violinisti koncert. — 21 Pestra glasba. — 22.15 Plesna glasba. — Varsava: 20. Električna glasba. — 21 Igra. — 21 Pankiewiczova pesmi. — 22 Belgija glasba. — 23.05 Plôšče. — Berlin: 20.10 Berlin pleše. —

Sonja Henie gre k filmu

Svetovna prvakinja v umetnem dresanju Sonja Henie se je dne vikrila v spremstvu svojih staršev v Le Havru na parnik »Ille de France« in odpotovala v Newyork. V zvezi s tem potovanjem v Ameriko so postali jasni tudi razlogi, čemu je Sonja Henie odgovordala vse nastope, ki jih je že obljubila. Ob prilikl svetovnega prvenstva v umetnem dresanju v Parizu je prišlo med Sonjo Henie in nekim ameriškim filmskim podjetjem do razgovorov o njem nastopu v filmu. V glavnem so glede pogodbne zedinili. In na povabilo tega filmskega podjetja potuje Sonja Henie v Ameriko, da tam dokončno podpiše pogodbo. Po sklenitvi pogodbe bo takoj odpotovala naprej v filmsko mesto Hollywood.

Za slučaj pa, da ne bi prišlo do sklenitve pogodbe, ima pa Sonja Henie zagotovljene velike nastope po vseh večjih mestih Združenih držav.

MariaAndergast igra eno glavnih vlog v veselih filmu »Na zadnji postajo«, čigar premiéra bo nosil v Union.

V Planici 98 m

Se trije dnevi nas ločijo od največje smučarske prireditve v Planici. Zanimanje športnega sveta v Ljubljani se osredotočuje okoli trgovine Gorca na Dunajski cesti, kjer velika tabla ob cesti sproti prinaša nove rezultate iz Planice in bajne daljave, ki jih že v treningih dosegajo tekmovalci.

V torek so bile dogotovljene zadnje priprave na skakalnici in je dovoljen trening tekmovalcem, ki bo trajal do sobote. V soboto opoldne bo skakalnica zaprta. Snega je dovolj in tudi vreme, upajmo, bo prav dobro. Prvi dan štiridesetih svetnikov je bil lep in že kaž držijo star vremenski predgovori, smemo pričakovati lepega vremena. Celotno nedeljsko prireditve pa bo se povzdrnilo dejstvo, da bo ljubljanski knezoškoč dr. Gregor Rožman veliko skakalnico posvetil.

Inozemske prijave se ureščujejo in so že tu posamezni tekmovalci. Za nedeljske skoke je prijavljenih 8 Avstrijev, 5 Švicarjev, 5 Čehoslovakov in sicer pridejo pod vodstvom dr. Braunerja znani češkoslovaški tekmovalci: Rudolf Vran, Lukež Jaroslav in Budjera Oldrich, 3 Norvežani, in sicer znana največja športna imena

Birger in Sigmund Ruud,

ki sta včeraj že iz Berlina brzjavno obvestila našo Zimsko športno zvezo, da sta na potu v Planico. Poleg teh dveh najslavnjših norveških olimpijskih tekmovalcev pa pride še znani Norvežan Ulland Olaf, ki se je lansko leto proslavil v Ponte di Legno s skokom 103,50 m, kar je dosejal najdaljši skok, ki je bil dosegzen. Vseh dosedaj prijavljenih tekmovalcev je 23. Poleg inozemskih skakalcev pa se bo uvrstil med junake zraka tudi naš Bohinjanč.

Albin Novšak,

ki je že včeraj in predvčerjnjim pokazal, da je skakalec odličnih kvalitet, ki bo precej močno posvetel v borbo. Prav gotovo bo v nedeljo tudi oficielno izboljšal Šramlov jugoslovanski rekord, ki znaša 72 m, saj se mu je že včeraj posrečilo, da je potokel rekord za celih 9 metrov.

Skakalnica je ogromna. V primeri v veliko olimpijsko skakalnico v Garmisch-Partenkirchenu, kjer je razlika med najvišjo in najnižjo točko na doskočišču 120 metrov, je naša planinska skakalnica

še za 35 m večja. Razlika med najvišjo in najnižjo točko znaša namreč 155 metrov. Nalet je najniž za 35 stopinj, doskočišče pa za 40 stopinj.

Včeraj se je na skakalnici ob 15. uri vršil drugi trening. Vreme je bilo lepo, soleno, sneg je bil malo južen. Vsi skoki so se vršili po zveznem pravilniku, prav tako kot na javni prireditvi. Na startu je bil g. Rihar, sodnika sta bila gg. Žižek in Delkin, merilci skokov pa gg. Štamec, Kveder, Osterman in Miklavčič. Trening je trajal eno uro in četrt in je seveda privabil na skakalnico vse goste, ki so sedeli v Planici.

Prvi se je na višino povzpel naš Albin Novšak, ki je prvič potegnil 69 m, drugič pa je šel kar na 81 metrov, torej za 9 metrov boljše od našega rekorda. Za njim je šel Švicar Jean Lasseuer in obstal prvi na 61 m, drugič pa na 81 m. Drugi znani Švicarski tekmovalec Marcel Raymond je skočil prvič 63 m, drugič pa 77 m. Pri drugem skoku je strel padel, ampak brez kake poškodbe. Tretji Švicar Keinesdorfer, ki je skakal že v nedeljo izven konkurenca na srednji skakalnici, je včeraj brez padca dosegel na veliki skakalnici dajave, 62, 74 in 71 m. Poleg tega sta skakala tudi oba Norvežana Hagen in Oeddegard, naša trenerja za skoke. Najbolj daleč je včeraj zaplavil z drugim skokom in krasno pristal na 98 metrov, ostala dva skoka pa sta bila 82 in 97 metrov. Največkrat pa je skočil Norvežan Oeddegard. S stirim skoki je prišel na 74, 86, 91 in 81 m. Njegov doskok je tako elastičen in tako siguren, da ga je naravnost občudovati.

Današnji trening se začne malo kasneje, in sicer ob 16. uri.

★

BOJKOT BERLINSKIH OLIMPIJSKIH IGER

Ostri politični dogodki, ki se odigravajo zadnje dni v političnih kulturnih evropskih veleseljih, so našli svoj odmev tudi v odločjujočih športnih krogih. Kar kar poroča »Prager Tagblatt« je francoska, belgijska in še cela vrsta drugih športnih zvez, ki je te dni zborovala v Geniu, odločila, da se olimpijskih iger v Berlinu ne udeleži. Istočasno je prislo do važnih ukrepov, ki naj na polju turistike tudi omeje poset nemških krajev.

Lovske neprilike ljublj. odvetnika

Ljubljana, 12. marca.

čega. Debelo je pogledal, ko ni bilo notri niti ene puške.

Hajdi nazaj v Zalog z avtom! Čuvaja sta še sedela za mizo. Tudi onadva sta debelo gledala, ko jima je g. odvetnik povedal, da so puške kot kafra izginile. Začeli so iskati. Dobili so razrezane jermene. Eno puško prislonjeno pa grm. Treh drugih ni bilo nikjer. Odvetnik je škodo ocenil na 29.000 Din. Čez dober teden dni je imel drugo smolo. Pri gostilničarju Gavroži v Polju so mu zlikovci narezali pnevmatike. Vevški orožniki so se spravili z vso vremeno, da bi izsledili ludobneže. Aretirali so 6 fantov, ki so bili del časa osumljeni, kot divji lovci in da bi bili ti tako strašno maščevali nad g. odvetnikom. Dva fanta se nahajata še v preiskovalnih zaporih. Preiskovalni sodnik pa bo zaslišal nad 30 prič. Fantje navajajo svoj alibi za kritični čas, nekateri pa se zapletajo v protislovja. Preiskava bo pač trajala še dolgo časa. Hišne preiskave pri aretiranih so bile povsem brez uspešne.

Gledališki pomenki

Pot okoli sveta — ali mnogo hrupa za betvo teatra... Tedne prej je Jovanč Mičič že strašil po našem dnevнем časopisu. Očvidno se je zamudil na poti, da je padel k nam v post. To ne bi bila nesreča. Ali obetaš se nam je toliko, da se nam je zdelo kar hudo. Velikanska pola s seznamom slik in igralcev nas je napisalo le navdaha z našim prizakanjem. Pričakovali smo monstre predstavo, kakršno Ljubljana nemara še ni videla.

To smo videli: bilo je silno mnogo truda. Uspeh pa je bil klavrn, kot ga nismo pričakovali. Nikamor ni šla vstvar. Kljub temu, da so se naši igralci žrtvovali v obskurnih in praznih vlogah, klub temu, da sta gg. Cesar in Kralj poskušala ohranjati stik s publiko in vso igro na odr, klub temu, da je prišel na pomoč baletni zbor, da so se pojavili na odru kar moči eksotični revizi, skratka vse, kar je v vsej dolgi tradiciji operete preizkušeno kot privlačno — klub vsemu temu delo ni ogrelo, ni bilo prizernega smeha, ni bilo vedrega razpoloženja.

Kje je bil vzrok? Ali v publik? Ne verjamem, ljubljanska publiká je za ta del dobra. Ali v cenzuri? Ne vem. Ali v režiji? Verjetno režije prof. Šesta v zadnjem času progresa zadnje izdelanosti, so le približno vrzene na oder, človek bi dejal, mimogrede (to smo na tem mestu ugotovili v. pr. pri »Veseli božji poti«). Ali v avtorju? Tudi mogoče. Nušič je pisal za srbsko publiko predvojne dobe, njegovo delo ostaja aktualno tudi za današnjo srbsko publiko; za nas pa je pojen Jagodina

prazen zvok. Nuščeva karikatura Jovančeta, tipa boljšega kmeta, z vso njegovo okolico bi nas utegnila zavabila, saj smo danes tudi mi zajeti v ta svet, ki ga Nušča šiba od Jagodine preko Bahamskih otokov in tako dalje spelj do Jagodine nazaj: svet korupcije, politikanstva, borbe »režimov« itd., saj tudi mi poznamo mentaliteto srbskega samovoljčja (ki ga Ost v »Gledališkem listu« zajame v znani krilatci: Govori srpski, da te razume čitav svet!). Vendar smo ostali hladni; premalo neposredno se nam je zdela ta satira, ki smo vajenci Gusteljnove in Nežnine duhovitosti (pa pravijo, da Slovenci tega ne znamo!!)

Nekateri podrobnosti so bile lepo izdelane, nekatere stvari pa spet izrazito dolgočasne. Glasba Biničkega je prelepa za ta okvir. Balet je prišel tudi bolj po sili v vso vstar, zato tudi ni nudil nič posebnega; presentacija nas je pa in jo moramo s priznanjem omeniti: izvrstna pantomima na kolo-dvoru; prav dober je bil tudi kitajski dvoboj. Insenacija je poglavje zase. Poleg novih dekoracij, ki so res lepe in okusne, smo moralni gledati stara platna iz 50 let; v tem pogledu bi pa res svetval več enostnosti in okusa. Za horizont bo treba tudi nekaj storiti.

In igralci? Saj jih je toliko, da je bilo ta večer zaposleno vse, kar leže in gre. Povedal sem že: igralci so storili, kar so mogli.

Pot okoli sveta? Mnogo hrupa za betvo teatra...

Koliko Slovencev išče dela

Poslovanje Borz dela v Ljubljani, Mariboru, Celju in Murski Soboti

Ljubljana, 11. marca.

Kako je z brezposelnostjo v Sloveniji? Ali število brezposelnih pada ali se zvišuje? To vprašanje si marsikdo stavi in ne ve odgovor.

Kdo bi mogel najbolj točno odgovoriti? Najbolj kompetentne bodo pač javne Borze dela, pri katerih iščejo brezposelni na eni strani podporo, na drugi pa nameštive. In kaj nam pripovedujejo te?

V mesecu januarju je iskalo dela pri javnih Borzah dela:

Ljubljana: od dec. preostalih 2396, novih 1911 Maribor: od dec. preostalih 1250, novih 680 Celje: od dec. preostalih . . . 627, novih 788 Murska S.: od dec. preostalih 1525, novih 1670

Vseh skupaj . . . 9502

V mesecu februarju pa je iskalo dela:

Ljubljana: od jan. preostalih 3935, novih 1238 Maribor: od jan. preostalih . . . 1608, novih 447 Celje: od jan. preostalih . . . 701, novih 395 Murska S.: od jan. preostalih 1545, novih 411 Vseh skupaj . . . 10.278

Kot vidimo, se je v mesecu februarju število brezposelnih pri vseh borzah, izvzemši celjske, zvišalo, tako da je doseglo pri številu 10.278 976 več kot v decembra. Opazha se, da se število preostalih brezposelnih iz prejšnjega meseca znižuje, kar pomeni, da se brezposelni niso več iščitali dvakrat tedensko,

Anglija dežela privilegijev

Ko je letos umrl angleški kralj Jurij V. in je njegov naslednik Edvard VIII. izdal proklamacijo na angleški narod, so oživeli zopet redki običaji, ki izhajajo iz starodavnih predpravic angleških kraljev v plemstvu.

Kralj pridigar in tiskarnar!

Angleški kralj ima kot vrhovni pokrovitelj anglikanske cerkve dvoje prav svojevrstnih predpravic. Že od davnih časov nosi naslov kanonika katedrale sv. Davida. Poleg časti same dobiva za to tudi stalno letno plačo in ima tudi pravico enkrat na leto in te cerkvi pridigovati. — Med osebne kraljeve privilegije spada tudi izključna pravica, da tiska na vsem obširnem kraljestvu Anglije sveto pismo. Ker kralj sam tega posla seveda ne more opravljati, ga je angleška kronska poverila že pred davnimi stoletji trem londonskim tiskarnam. Prav pred kratkim pa je prišlo do zlorabe tega kraljevega privilegija in neka tiskarna je izdala na deset tisoč izvodov svetega pisma brez kraljevega odobrenja. Tej prednosti so napravili konec na ta način, da je kralj ukazal zbrati vse novo natisnjene izvode in jih začistiti. Britanska družba za tiskanje sv. pisma z odobrenjem angleškega kralja dà v svet vsako leto nad 1 milijon izvodov v tujih jezikih. Kralj sam pa dobi za to, ker se ta posel opravlja z njegovim dovoljenjem, le malo odškodnino, le nekaj odstotkov od vsega izkuščnika.

Posebne vrste vislice - privilegij

Vojvodom northumberškim pripada tudi ta privilegij, da jih smejo pokopavati v Westminsterski katedrali, kjer se sicer nahajajo samo kraljevski grobovi. Atolski vojvode smejo celo vzdrževati privato vojsko. To je pravica, ki se je še danes

poslužuje atolski vojvoda. Ima 1000 vojakov, ki se opirajo na močno artilerijo. V to privatno vojsko sprejemajo samo prave korenjake, ki imajo najmanj 185 cm višine in ki so popolnoma zdravi. Privilegij nikakor ni samo zaradi lepšega, kar pove že dejstvo, da med svetovno vojno kralj ni poklical teh vojakov v svojo redno vojsko, čeprav so spadali med vojne obveznike, pač pa so tvorili poseben oddelek, ki se je boril pod zastavo vojske atolskega. — Ta plemič pa si je znal priboriti še drug privilegij, in sicer za vse člane njegove rodbine, ki pa je še prav posebno svojevrstен. V slučaju, če je bil kak član tega rodu zaradi katerega voli vzroka obsojen na smrt, se je ta smrtna obsodba izvršila ne na navadnih vislicah, pač pa na 10 m višjih...

Vsek po svoje...

St. albanski vojvoda pa je edini, ki sme po londonski ulici Rotten Row peljati z vozom. To pravico ima že od 17. stoletja. Se cela vrsta je teh privilegirancev, od katerih je pač vsak izbran kako predpravico po svojem okusu. Newcastelski vojvoda sme n. pr. kralju ali kraljici ob prilikl kronanja podpirati kralju roko, v kateri drži žezlo. Knežja rodbina Beaufordovka sme ustaviti in uporabljati v svoji prestolici Badmington katerokoli prevozno sredstvo. Prej je seveda veljalo to samo za kočije in čolne, sedaj pa sme tako rekrot »rekvirirati« tudi avtomobile in celo letala. Čeprav je torej ta privilegij že star, je vendar dobil precej moderno obliko... So celo taki grofovski privilegiji, s katerimi lahko njihovi nositelji postavljajo po nekaterih angleških mestih župane, ljudstvo pa pri

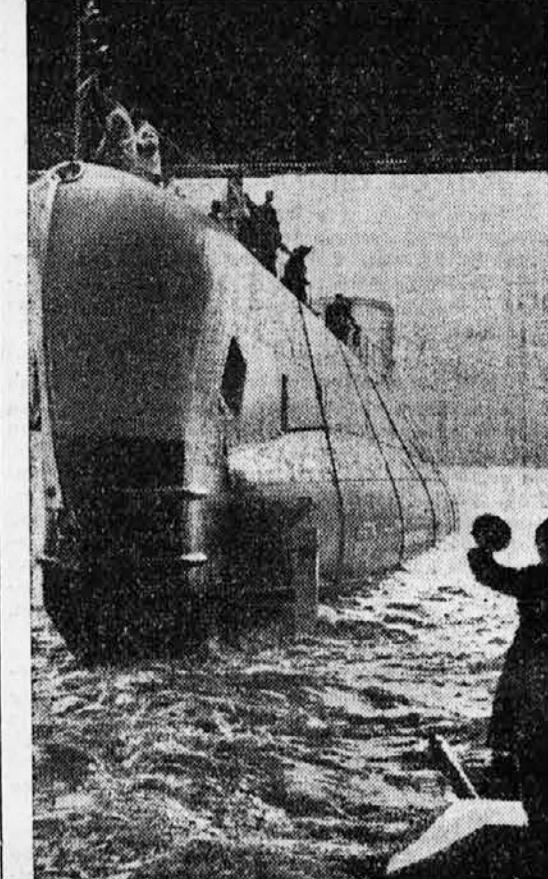
tem nima prav nič besede, čeprav je Anglija zibelka demokracije.

Pred gospo klobuk z glave...

Na Angleškem živi tudi človek, ki mu ob naročnosti kralja ni treba snemati pokrivala. To je baron Forester, ki ima zelo slavne prednike še iz časov viteških bojev. Nek član tega rodu je v dvoboju premagal francoskega viteza z enim samim udarcem, s katerim je nasprotniku prebil čelado. Kot priznanje za njegovo viteško moč je kralj podelil njemu in vsem njegovim naslednikom, da smejo stati pred kraljem s pokrivalom na glavi. Privilegij velja še danes, toda baron Forester nadalno prav kmalu vzame klobuk z glave, kadar stoji pred njim sam kralj. V 18. stoletju je pa nastopila v tem male spremembra. Ko je bil neki prednik baronov nekoč sprejet pri monarhu, se po starci navadi seveda ni odkril, kljub temu, da je bila poleg kralja tudi kraljica Charlotte. Tedaj pristopi k njemu kralj, ga potreblja po ramu in mu pristavi: »Mylord, vem, da imate pravico biti pokrit pred samim kraljem, vendar pomnite, da to ne velja, če je navzoča tudi kaka lady.«

Za športnike

Dobri lahko atleti pa bi si morda želeli take predpravice, kakor jo ima na angleškem kapitan Karl le Strange. On sme imeti v dedni posesti takod dolg kos morske obale, kolikor daleč more zagnati kopje, proti morju pa tako daleč, do kamor more bresti s konjem, ne da bi se ta spustil v plavjanje. Lahkoatletske vaje imajo zanj vsekakor velik pomen... Tudi pri nas bi ob takih pogojih padali gotovo boljši rekordi v metanju kopja.

Najnovejša angleška podmornica »Crambus«.

Zanesljiva zunanjost

Kaj stori pod našimi starokopitnimi razmerami veče, ki takoj nujno potrebuje sto, dvesto ali celo petsto dinarjev? Prosi za posojilo znanec, gre v zastavljalcu ali k zasebnemu oderuhu. Nikakor pa mu ne pade na misil, da bi šel po denar v banko. Če bi tudi dosegel preko vratarja in različnih tajnikov pred oči gospoda ravnatelja, bi bil deležen v najboljšem slučaju samo pomilovalnega nasmeška. To so malenkostni posli! In če gre za ena več tisoč dinarjev, zahteva banka poroka, jamstvo, izkaze, kar zopet potrebuje več tednov ali celo mesecev časa.

V Ameriki je drugače. Vse velike banke so uvedle pred petimi leti tkzv. »character loans«, zasebne »posojila na zanesljivo zunanjost«. Mogočna National City Bank in Newyorku se pogaja z ogrosko vladom o posojilu v znesku 70 milij. dolarjev in na kloni 12 milij. dolarjev Družbi za zgradbo Nicara-

guanskega prekopa. A isti ravnatelj sprejme tudi skromno oblečeno delavko iz velike slavičarne, ki potrebuje samo 50 dolarjev posojila. Delavka dobi svoj denar celo prej, kakor ogrska vlada ali južnoameriški delničarji, ker zadostuje za njo osebni razgovor z ravnateljem. A banka ne smatra njene prošnje za malenkostno, temveč za Business, ki ga ne misli omolavzavati. Dekle hoče imeti 50 dolarjev, da bi poslala za šest tednov v hribe po prestanli pljučnici sestro. Prinesla je zdravniško spričevalo in podatke o cehu v skromnem planinskem zdravilišču. Vse je v redu, in prosilka načudi dober vris. A ravnatelj jo vprašuje, kako misli povrniti posojilo, če ima samo 15 dolarjev tedenskega zasluga? To je vendar premalo. Delavka pripoveduje o svojih načrtih. V sestrini odstotnosti bo oddala njeni sobo. Ima podnajemnico, ki bo plačala po tri in pol dolarja na teden za sobo z za-

jutrom. Pozneje bo delila s sestro svojo sobo. Zdravnik jamči, da se bo povrnila popolnoma ozdravljena. Ravnatelj se prepriča in podpiše načilo za blagajno. Medtem sedi v čakalnici vse polno drugih prisilcev, ki so potrebeni podpore v velemestnem živiljenskem boju. Razburjen družinski oče pripoveduje žalostno hčerčino zgodbino. Današnja mladina se ne zmeni za starše. Hči je omožila fotografia, ki se je bahal, da sijajno zasluži v Albaniyu. Izkazalo se je, da je njegov atelje samo babaraka na sejmu. Zet kvarta, se napije, pretepel je in vsaj oblek. Brez oblike ne more poiskati zasluga. Ravnatelj je pripravljen pomagati, toda ocetova skromna pokojnina je prenizka za jamstvo, in je upokojenec že 60 let star. Oče hiti pojazni, da ima sina, tehniku, ki je v službi na Ruskem in mu redno posilja 200 dolarjev mesečno. To zadržuje. Dobi sto dolarjev, ki jih bo poravnal štirih obrokih... Kitajec, strokovnjak za kurja očesa, v stalni službi v znancem kopališču, zapusti banko s sijajnim obrazom. Dobil je brez tečkoč več sto dolarjev, da bi poslal v domovino ob desetletnici očete smrti za svojo seno. Slednja mora opraviti na grubu potrebne obrednosti, da bi prihranila onstranske neprijetnosti duhu pokojnega... Neki klobučar razburjen prosi en tisoč dolarjev. Dvanajst let je čakal na sijajno priliko, ki se mu je zdaj ponudila. Njegov najnevarnejši konkurent in sosed iz 147. ulice, italijanski lastnik znane delavnice z napisom »V 5 minutah vam zlikamo v osazimo klobuk«, je izgubil zvesto soprog in po njeni smrti odhaja v staro domovino. To je izjemno naključje in zlata jama! Toda Italijan zahteva samo gotovino in kupec ima premalo prihankov...

Zato pa neusmiljeno zavrne ravnatelj izumitelja »strojne stiskalnice za domačo trgovino«, ki je prosil 500 dolarjev za patentne izdatke. Rekel je, da bo plačal dolgo po prodaji izuma. Zbogom, obzalujem, želim uspehal! Ista usoda doleti gizdavega mladeniča, ki bi potreboval 400 dolarjev za nakup zaročnega prstana. Ravnatelj ga pouči, da so potrebeni za slične izdatke boljši dodatki in mu priporoči nekega zlatarja, kjer se dobijo lepi prstani po 50 dolarjev. Oddelek National City Banke za »posojila na zanesljivo zunanjost« dela sijajne posle. Lani je razdelila 185 tisoč posojil v skupinem znesku 65 milijonov dolarjev in zaključila poslovno leto v dobičku. Iz tega razloga se zanimajo velike banke za potrebe malih ljudi prav tako, kakor za velike međunarodne kupčije, ki so naposlед le bolj nevarne. Obrotniki in zasebniki so vedno zanesljivi večji in točnejši plačniki, kakor težka industrija ali inozemska država.

Avtonomija zmaga. Predsednik bivše katalonske avtonomne vlade Companys se vrača iz ječe v Barcelono.

Mrtvi in dva živa

Rogos je Iversena z zanimanjem poslušal. Video se mu je, da je bil Iversenovega mišljenja. Engelhardt pa se je zanimal le za gospodično Larsen.

»No, kako pa se je obnašal?« je Rognos vprašal.

Lüdersen se je obotavljala. Smejal se je skoraj histično. Po kratkem molku je mislil, da mora nekaj reči, saj je vendar tvoril središče zanimanja. Pogledal je okrog sebe in dejal, kakor da bi se branil: »Kaj morem jaz za to?«

Tedaj se je Engelhardt začel smejeti. »Ne vidi se vam ravno, Lüdersen, da ste tako zvit in pretkan. Vidim, da se vam hoče poohval. Ali vam je to potrebno, dokler sedi gospodična Larsen med nami?«

Lüdersen ga je jezno pogledal in ni vedel, kam bi položil svoje oči. Pogledal je pred seboj na mizo in čakal, da bi mu kaka prijazna in čuječi duša nazdravila.

Tudi gospodična Larsen je napravila resno lico. Ko so mu napili, je z obrazom napravila kretnjo proti Engelhardtu in slovensko pogledala Lüdersena: »Imate prav! Lüdersenu ni treba poohval. Vsi vemo, da se je pokazal mož. Zato ni on prav nič kriv, če gredo ljudje preko onega, kakor da je omejen. — Saj poznate pesnikove besede: Pustite, naj mrtvi pokopljajo svoje mrtve!«

Lüdersen od same zadrege ni vedel, ali naj se pokloni ali ne. Ali za vsak slučaj se je nekam čudno zagugal na stolu in pogrknil.

Tedaj se je zaslišalo, kako je rekel Rognos s trdim glasom, ki je rahlo trepetal od strastne prepričnosti:

»V tem je ravno napaka, da ta mrtvec niti mrtev ni.«

Gospodični Larsen je zaprlo sapo: »No, slišite vi!«

Rogos pa je nadaljeval trmasto: »Da, da, on bi se moral kratkomalo braniti, potem pa dati pokopati.3

Gospodična Larsen ga je ponosno pogledala: »Kaj vi veste?«

Rognos pa se ni dal ugnati v kozji rog. Pogledal je rdeč od razburjenja.

»In vi?« je dejal. »Kaj pa vi veste?«

»No, da,« je rekla. »Vedeti ravno ne morem, toda verjetnost je na moji strani.«

»Oprostite, kaj pa če je na moji?«

»Kaj hoče reči s tem?«

»Da v tem slučaju ni nikake verjetnosti. Tu je samo eno mogoče. To namreč, da vas ustreli. In to edino možnost je mož pač vzel v račun.«

Gospodična Larsen je rezignirano stresla z glavo. Da bi pa čim bolj pokazala, kako malo ji je do takega mišljenja, se je obrnila do dame, ki je prodajala ženske ročne izdelke in sedela poleg nje. Pri tem ji je okrog usten zaigral porogljiv nasmešek.

»Mislim,« je dejala, »da noben mož v času nevarnosti ne bi mislil na riziko. Ta Berger je imel kratkomalo strah.«

Rognos je trdo postavil kozarec na mizo. »Prokleta neumnost!« je dejal. »Pa če bi ga tudi imel, kaj potem?«

Malce jo je presenetilo in spravilo v negotovost, pogledala ga je nagonsko, vendar od zgoraj navzdol: »No, kaj potem?«

Rognos jo je pogledal v oči.

»V takem trenutku boste vendar dovolili, da ima človek strah. In to strah brez teh prokletih posledic. Tudi mož mora misliti malo na svoje življenje, na svoje edino, kar mu je bilo dano.«

»Ali poglejte si vendar gospoda Lüdersena!«

To je bil adut. Toda adut je postal rdeč, gledal je

sovražno in plamteče na Rognosa. Ta pa je bil že truden, skomignil je z rameni in prekinil pogovor.

»Da, Lüdersen,« je še rekel. Slišalo se je, kakor da je spustil Lüdersena na tla.

Gospodična Larsen se ni zmenila zanj, obrnila se je do Engelhardta.

»Gospod Engelhardt,« je rekla, »kaj pa bi vi storili?«

Smejal se je s svojim nespodobnim, suhim smehom in pri tem nekoliko dvigal kozarec.

»Jaz bi se, žalibog, priklonil hudodelcem, pa bi rekel: »Gospode dragi, samo dajte!« S tem seveda ne mislim, da bi drugi morali ravno tako storiti. Bog obvaruj, tudi jaz imam socialne gone.«

Gospodična Larsen se je umaknila, kakor pred nečim gnusnim. »Nesramnež!«

Engelhardt se je smehljaje se priklonil. »Da,« je dejal, »ljubi Bog me je postavil na Urijevo mesto.«

Tedaj je Lüdersen odložil svoj whisky ter se dvignil ves težak in sovražen. Sprostil je vso svojo nakupičeno jezo:

»Vi na Urijevem mestu?« je rekel porogljivo, »ko pa še niti oženjeni niste.«

Zmedeno je gledal okrog sebe in si, ni mogel priti na jasno, zakaj se vsi tako grohotajo.

Vse zastonj. Celo gospodična Larsen se je smejava.

IV.

Prijateljstvo

Leta in leta je Berger čakal na čudež. Na čudež, ki bi mu zopet povrnil čast, in to ne pred ljudmi — njih je bilo preveč —, marveč pred tistimi, ki jih predstavljal, pred Lüdersenom, junakom.